

नाशिक येथे १ अतिरिक्त
कौटुंबिक न्यायालय स्थापन
करणे व त्याकरीता आवश्यक
पदे मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
विधि व न्याय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : कौटुंबिक-१११६/प्र.क्र.५९/का-९
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक:- ०२ जानेवारी, २०२५.

- वाचा :-** १) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्र. एफसीसी१००२/४१६(१०३)नऊ, दि.०८.०७.२००८.
२) वित्त विभाग शासन निर्णय क्र पदनि-२०२२/प्र.क्र.१५/ आ.पु.क., दि.२७.०४.२०२२.
३) मा.उच्च न्यायालयाचे पत्र क्र.B(W)A-६८०४ of १९९२/२०४५/३६००२, दि. १९.१०.२०२२.
४) मा.उच्च न्यायालयाचे पत्र क्र.B(W)A-६८०४ of १९९२/२१५२/४७४९४, दि.०५.१०.२०२३.
५) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय क्र.एचसीटी १२२२/८३८/प्र.क्र.१४३/का.३,
दि.०६.०२.२०२४.
६) मा.उच्च न्यायालयाचे पत्र क्र.B(W)A-१२१८(C)&(D)of १९९८/१६८४/३८३४,
दि.३१.०७.२०२४.
७) विधि व न्याय विभाग शासन निर्णय शुद्धिपत्रक क्र.एचसीटी १२२२/८३८/प्र.क्र.१४३/का.३,
दि.१०.१०.२०२४.

प्रस्तावना :-

कौटुंबिक न्यायालय, अधिनियम १९८४ च्या कलम ३ अन्वये मा. उच्च न्यायालयाच्या सहमतीने १० लक्ष किंवा अधिक लोकसंख्या असलेल्या शहरी/नागरी प्रदेशाकरीता कौटुंबिक न्यायालये स्थापन करण्याची तरतूद आहे. त्यानुसार, संदर्भ क्र. १ येथील दि.०८.०७.२००८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये नाशिक येथे १ कौटुंबिक न्यायालय स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात आली होती. सदर न्यायालय हे दि.२३.१०.२०१० पासून कार्यान्वित झाले आहे. सदर न्यायालयातील कौटुंबिक विवादांची प्रलंबित प्रकरणांची संख्या विचारात घेऊन मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी संदर्भ क्र. २ व ३ येथील पत्रान्वये नाशिक येथे १ अतिरिक्त कौटुंबिक न्यायालय स्थापन करणेबाबतचा प्रस्ताव शासनास सादर केला होता. सदर न्यायालय स्थापन करण्याबाबत मा.उच्च न्यायालयाच्या प्रशासकीय न्यायाधिकाऱ्यांच्या समितीने मान्यता दिली आहे. विधि व न्याय विभागाच्या संदर्भाधीन क्र.४ येथील ०६.०२.२०२४ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यात जिल्हा न्यायाधीश, दिवाणी न्यायाधीश (वरिष्ठ स्तर) तथा प्रथमवर्ग दंडाधिकारी व दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ स्तर) या संवर्गातील न्यायिक अधिकाऱ्यांची अतिरिक्त नवीन २८६३ नियमित पदे, तसेच त्यांचेसाठी सहाय्यभूत कर्मचारीवृंदांची ११०६४ नियमित पदे निर्माण करण्यास व ५८०३ मनुष्यबळाच्या मर्यादित बाह्ययंत्रणेद्वारे सेवा घेण्यास संबंधित न्यायालय सुरु होण्याच्या दिनांकापासून घेण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार नाशिक येथे १ अतिरिक्त कौटुंबिक न्यायालय स्थापन करण्याची व त्यासाठी पदनिर्मिती करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

नाशिक येथे १ अतिरिक्त कौटुंबिक न्यायालय स्थापन करण्यास याद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे.

२. सदर कौटुंबिक न्यायालयाकरीता खालील विवरणपत्रात दर्शविण्यात आलेली पदे उपरोक्त दिनांक ०६.०२.२०२४ च्या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात आलेल्या पदांमधून घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(अ) नियमित पदे (अस्थायी)

अ. क्र.	पदाचे नाव	वेतनश्रेणी	पद संख्या
१	न्यायाधीश	न्यायिक वेतनश्रेणी (J-५)(१४४८४०-१९४६६०)	१
२	विवाह समुपदेशक	एस-२० : ५६१००-१७७५००	२
३	लघुलेखक ग्रेड-१	एस-१७ : ४७६००-१५११००	१
४	अधिक्षक	एस-१६ : ४४९००-१४२४००	१
५	वरिष्ठ लिपिक	एस-८ : २५५००-८११००	२
६	कनिष्ठ लिपिक	एस-६ : १९९००-६३२००	२
७	बेलिफ	एस-६ : १९९००-६३२००	१
८	लिपिक	एस-६ : १९९००-६३२००	१
९	हवालदार	एस-४ : १७१००-५४०००	१
	एकुण		१२

(आ) बाह्ययंत्रणेद्वारे घ्यावयाच्या सेवा

अ.क्र.	पदनाम	मनुष्यबळ
१	शिपाई	१
	एकूण मनुष्यबळ	१

३. बाह्ययंत्रणेद्वारे सेवा घेताना, वित्त विभागाच्या दिनांक २७.०४.२०२२ च्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक तत्वांचे अनुपालन करण्याची दक्षता संबंधित न्यायालयाने घ्यावी.

४. सदर अस्थायी पदांना दिनांक २८.०२.२०२५ नंतर पुढील मुदतवाढ घेणे आवश्यक राहील.

५. याकरीता येणारा खर्च "मागणी क्र.जे-१, २०१४, न्यायदान-१०५ दिवाणी व सत्र न्यायालये-(०१)(०२) प्रमुख न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय (अनिवार्य)(दत्तमत), सांकेतांक २०१४ ०३४१" या लेखाशीर्षाखाली संबंधित वित्तीय वर्षात मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौ.सं.क्र. १३३९/व्यय-५, दि.०४ डिसेंबर, २०२४ अन्वये तसेच, मा. मंत्रिमंडळाच्या दि.१९ डिसेंबर, २०२४ रोजीच्या बैठकीत झालेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०२५०१०२१८१९४७७२१२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुवर्णा किशोर केवले)
प्रधान सचिव व विधि परामर्शी

प्रत:

१. मा. राज्यपाल महोदय यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई.
५. मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. महाप्रबंधक, मा. उच्च न्यायालय, मुंबई.
७. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (निरीक्षणे-१), मुंबई.
८. प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, नाशिक.
९. न्यायाधीश, कौटुंबिक न्यायालय, नाशिक.
१०. महालेखापाल- एक /दोन(लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर.
११. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नाशिक.
१२. वित्त विभाग-व्यय-५/आपुक/सेवा-९.
१३. विधि व न्याय विभाग कार्यासन-२०, २३, २४ व २५.
१४. निवड नस्ती/का.९.